

‘Zonder leertijduitbreiding zullen de resultaten omlaaggaan’

Arina Rook, directeur OBS De Catamaran

In de wijk IJsselmonde, waar de Catamaran staat, was leertijduitbreiding voor de school een middel om de kinderen langer op school te houden en ze de juiste dingen te leren om daarmee de kansen voor de kinderen te vergroten. “De uitspraak ‘It takes a whole village to raise a child,’ beschrijft onze motivatie waarmee we zijn in 2006 begonnen met leertijduitbreiding”, vertelt Ariana Rook, directeur. “Het liefst wilden we ze van zeven tot zeven op school houden en een warme maaltijd bieden, maar dat kon niet. Bij ons gaat het om het leren, niet alleen om taal en rekenen, maar ook staan vaardigheden als doorzetten, plannen en hard werken centraal en is het onze taak om kinderen de bijbehorende tools mee te geven. Dankzij leertijduitbreiding ontdekken kinderen nieuwe talenten, zijn ze meer bewust van wat ze kunnen en leren ze respectvol om te gaan met anderen.”

De leertijduitbreiding in de vorm van verlengde dagarrangementen had geen perfecte start op De Catamaran. “We hadden moeite met pedagogisch zwakke vakleerkrachten en kregen vooral hele drukke kinderen terug in de klas”, blikt Rook terug. “De belangrijkste lessen die we geleerd hebben, is dat we het samen moeten doen én dat we uitgaan van elkaars kwaliteiten.”

Tip!

Geef de eerste drie weken van een nieuw schooljaar geen leertijduitbreiding. Dan kunnen leerkrachten en leerlingen aan elkaar wennen.

Samenwerken

Bij De Catamaran zijn vakleerkrachten inmiddels een vast onderdeel van het team. Volgens John Wilsens, leraar groep 8 en coördinator leertijduitbreiding, werkt leertijduitbreiding alleen als je het als school heel graag wil en betrokkenheid en samenwerking stimuleert. De Catamaran bevordert de formele en informele contacten tussen vakleerkrachten en leerkrachten. “Dat we het samen doen is hier normaal, voor alle lagen van de organisatie: kinderen, leerkrachten en de directie”, geeft Bas van der

‘Leertijduitbreiding is dus geen pretpakket, het gaat vooral om leren’

Molen, adjunct-directeur aan. “Leertijduitbreiding past ook bij de manier van werken van onze school: we gaan uit van elkaars kwaliteiten. Dus waar leerkrachten zich ontfemen over het kerncurriculum zijn de vakleerkrachten echte professionals op het gebied van muziek, sport, kunst, enzovoorts.”

Geen pretpakket

In de eerste drie weken van een nieuw schooljaar is er op De Catamaran geen leertijduitbreiding. Op die manier kunnen kinderen en leraren eerst aan elkaar wennen. De rest van het jaar is leertijduitbreiding zo verwerkt in het rooster dat kinderen ‘s ochtends én ‘s middags een activiteit doen. Dat breekt de reguliere les, zorgt voor nieuwe energie en bevordert de concentratie. Op De Catamaran wordt de volledige tijd dat kinderen op school zijn besteed aan leren. Van der Molen: “In elke klas hangt een afbeelding van de ‘leerput’. Iedereen valt daar wel eens in en moet moeite doen om er weer uit te krabbelen. Leren is niet altijd leuk, maar onze kinderen zijn niet op school om alleen maar te spelen. Leertijduitbreiding is dus geen pretpakket, het gaat vooral om leren en talentontwikkeling.”

Daarop aansluitend vraagt De Catamaran van vakleerkrachten dat ze in elke les, of het nou om koken, techniek of iets anders gaat, iets van taal, rekenen of woordenschat laten terugkomen. De mooie schoolresultaten zijn volgens de directie dan ook een gevolg van het brede aanbod.

Ontdekken, respect en fairplay

Door leertijduitbreiding doen de kinderen veel meer verschillende activiteiten, leren ze op een andere manier en ontdekken ze nieuwe talenten. “Een heel beweeglijk kind kan zijn of haar talent bijvoorbeeld helemaal kwijt in de sport”, licht Rook toe. “Het afwisselende onderwijs zorgt ervoor dat de kinderen samenwerken, samen ontdekken en uitwisselen. Als ik de kinderen zie optreden bij het IKEI-concert, dan ben ik echt trots op ze.” Van der Molen vult aan: “Die koppies van de kinderen als ze er plezier in hebben en bereid zijn om hard te werken!” Op de Catamaran leren leerlingen ook hoe je op een respectvolle manier omgaat met elkaar in verschillende situaties. Bij The Finals wonnen groep 5 en 6 de prijs voor respect en fairplay, een groter compliment hadden de kinderen volgens Rook niet kunnen krijgen.

Leertijduitbreiding OBS de Catamaran

- Wijk: IJsselmonde.
- Aantal leerlingen: 500.
- Ingezet sinds: 2006.
- In groepen: 3 tot en met 8.
- Aantal uur: 6 uur.
- Activiteiten: Lekker Fit!, muziek (IKEI), kunst in de klas, techniek en techniektorens, keuzevak: koken, judo, dans, outdoor en fotografie/media.
- Door externen.
- Groepsgebonden, facultatief: twee keer per jaar keuzevak per leerjaar (groepsdoorbroken).
- In het rooster opgenomen.

Uitgelicht:

coördinator leertijduitbreiding

John Wilsens, leraar groep 8 en coördinator leertijduitbreiding, is de spin in het web, de drijvende kracht achter goede leertijduitbreiding op De Catamaran.

De coördinator leertijduitbreiding:

- Doet klassenconsultaties bij vakleerkrachten/vakdocenten;
- gaat serieus met klachten of signalen om;
- zorgt dat alle vakleerkrachten ook taal en/of rekenen verwerken in hun lessen;
- maakt duidelijk wat er op pedagogisch vlak wordt verwacht van vakleerkrachten;
- zorgt dat vakleerkrachten dezelfde rust en structuur bieden als de groepsleerkrachten;
- zorgt dat vakleerkrachten en groepsleerkrachten elkaar op de hoogte brengen van wat er is gebeurd in de lessen;
- zorgt dat er een onderlinge informele relatie ontstaat;
- is coach, ook voor vakleerkrachten.

Aan het begin van het schooljaar maakt Wilsens het rooster waarin alle extra activiteiten worden opgenomen.

Goede resultaten

Leertijduitbreiding is belangrijk voor De Catamaran. Rook is stellig: “We kunnen het niet bewijzen, maar zonder leertijduitbreiding zullen de resultaten omlaaggaan.” Wat betreft de financiering van leertijduitbreiding, benadrukt Rook dat ze dankbaar is dat de gemeente veel investeert in het Rotterdamse onderwijs: “Daarin is Rotterdam uniek. De financiële steun vanuit de gemeente zorgt ook dat de investering van het geld verantwoord moet worden. Dit is niet meer dan logisch; wel ligt er een behoorlijke druk op het hard maken van de opbrengsten. Ik pleit ervoor om het als gemeente ook eens vanaf de andere kant te bekijken: wat is het gevolg als er géén budget meer vrijkomt voor schoolontwikkeling?”

De Catamaran wil graag meer met leertijduitbreiding doen. Rook: “We dromen van kooklessen in een ‘echte keuken’ of aan de hand van filosofielessen kinderen kennis laten maken met elkaars achtergronden en van onderwijs buiten de school, zoals bijvoorbeeld kunstles in een museum.”

